

ת"פ 16517/08/21 - "גלם" מוצרי בטון בע"מ נגד המחלקה להנחיית, מוסמכי היועץ המשפטי לממשלה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עתפ"ב 16517-08-21 "גלם" מוצרי בטון בע"מ נ' המחלקה להנחיית תובעים מוסמכי היועץ המשפטי לממשלה
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
מערכת "גלם" מוצרי בטון בע"מ
נגד
משיבה המחלקה להנחיית
מוסמכי היועץ המשפטי לממשלה
ב"כ המערער עו"ד איהאב עיראקי
ב"כ המשיבה עו"ד אמיר ברק

פסק דין

לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום בכפר סבא (כב' השופט אביב שרון), שניתנה ביום 2.8.21 בתיק המ"ש 10964-07-21, בה נדחתה בקשת המערערת להארכת מועד להגשת בקשה להישפט, בהתאם לסעיף 8א(ה) לחוק העבירות המנהליות, תשמ"ו-1985, בנוגע לקנס מנהלי על סך 600,000 ₪ שהוטל על המבקשת בהתאם לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

רקע והליכים:

1. המערערת, חברה לשיווק ולאחסון מוצרי בטון, פועלת על קרקע בגוש 7764 חלקה 92 ובגוש 7762 חלקה 69 ביישוב טירה.
2. ביום 13.7.20 הוטל על המערערת קנס מנהלי בסכום של 600,000 ₪, לפי חוק העבירות המנהליות, בשל **שימוש אסור** בקרקע חקלאית מוכרזת בשטח של כ-17,000 מ"ר, עבירה לפי סעיף 243(ד) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 [להלן - החוק]. הקנס לא שולם במועד וצבר ריבית פיגורים בסך 300,000 ₪.
3. ביום 23.7.20 נמסרו הודעת קנס, שובר קנס והתראה על עבירה נמשכת לידי מזכירת המערערת אילנה, במשרדי החברה. אילנה חתמה על אישור המסירה לקבלת שלושת המסמכים.
4. ביום 17.8.20 פנתה המערערת למשיבה, באמצעות בא כוחה, בבקשה לביטול הקנס המנהלי ובו צוין, בין השאר, "כי חלו שינויים מהותיים באופן עבודתה של מרשתי ובהיקף העבירה המתבצעת שהולכת ומצומצמת בכוונה שלא תחשב כעבירה בניגוד לחוק התכנון והבניה".

5. ביום 23.12.20 דחתה המשיבה את הבקשה לביטול הקנס המנהלי [להלן - החלטת הדחיה]. בהחלטה זו צוין, בין השאר, כי הליכי האכיפה נגד המערערת החלו כבר בחודש מאי 2018, ולמעלה משנתיים טרם הוטל הקנס המנהלי. למערערת ניתנה אפשרות להסיר את העבירה ובכך למנוע את הטלת הקנס אלא שהיא בחרה שלא לפעול בדרך זו. עוד הופנו המערערת וב"כ לסעיף 8א(ה) לחוק העבירות המנהליות, לפיו רשאית המערערת להודיע כי ברצונה להישפט בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה.
6. החלטת הדחיה נשלחה ביום 23.12.20, באמצעות הדואר האלקטרוני, לב"כ המערערת. בנוסף, נשלחה אליו החלטת הדחיה ביום 28.12.20, בדואר רשום, לכתובת שמופיעה על נייר המכתבים באמצעותו הגיש ב"כ המערערת את הבקשה לביטול הקנס. ביום 3.1.21 נמסרה ההחלטה במשרד ב"כ המערערת, לפי רישום "מעקב שליחים" של דואר ישראל.
7. כיוון שמועד מסירת החלטת הדחיה לעוה"ד היה ביום 3.1.22, היה על המערערת להגיש בקשה להישפט עד ליום 2.2.21, שאז מסתיים מניין 30 הימים אשר במהלכם היא זכאית לעשות כן.
8. ביום 22.2.21 פנה ב"כ המערערת למחלקה להנחיית תובעים והבהיר כי לא נותר לו אלא לפנות לבית המשפט. עוד כתב כי: "נתבקשתי על ידי מרשתי להתייחס למכתבכם נושא תאריך 23.12.20, אשר נפתח ונקרא במייל ע"י הח"מ אך ורק ביום 21.2.21, לאחר שהגיע הפיקוח למשרדיה של מרשתי והודיעו לה שאכן נשלחה תגובה לבקשה לביטול הקנס". וכן, "לא נודע לח"מ על התגובה שנשלחה על ידכם, ובשל נסיבות הקורונה, הבידודים שנשלחו אליהם הח"מ, נבצר ממנו לדעת על ההחלטה". ב"כ המערערת ביקש לראות במכתבו זה "הודעה ראשונה שהוגשה מיד עם קבלת החלטת הדחיה ולחלופין בקשה למתן ארכה להודעה על רצונו להישפט, "כבר יאמר שיש לראות בהודעה זו כבקשה להישפט".
9. במענה לכך ענתה המשיבה לב"כ המערערת, ביום 25.2.21 ושוב ביום 8.3.21, באמצעות מכתב בדואר האלקטרוני, כי בהתאם לסעיף 13(ב) לחוק העבירות המנהליות, באם מעוניינת המערערת להישפט עליה להגיש לבית המשפט בקשה להארכת מועד להישפט באיחור.
10. ביום 8.3.21 אישר ב"כ המערערת את קבלת המייל והוסיף כי: "הנני מודיע לכם כי תוגש בקשה מידית להארכת מועד להישפט ולעיכוב הליכי גביה". עוד טען ב"כ במכתבו כי לא נשלחה ולא התקבלה לידי החלטת הדחיה ולכן יש לראות את תשובתו כאילו הוגשה במועד.
11. ביום 4.7.21 הגיש המערער, לבית משפט קמא בקשה להארכת מועד להישפט ועיכוב הליכי גביה באופן מיידי, בגין הקנס וריבית הפיגורים שצבר.

החלטתו של בית משפט קמא הנכבד:

12. השופט קמא סקר את כל אישורי ההמצאה ומצא שהמסירה בוצעה כדין. אקדים ואומר, שמדובר בממצאי עובדה מובהקים של הערכאה הדיונית [בש"פ 4028/21 כהן נ' מ.י. (2021)].
13. בית משפט קמא ציין כי חרף תגובתו של ב"כ המערערת בדואר אלקטרוני חוזר למשיבה מיום 8.3.21 לפיו **"הנני מודיע לכם כי תוגש בקשה מידית להארכת מועד להישפט"**, השתהה ב"כ המערערת בהגשת הבקשה דנן לבית המשפט **כארבעה וחצי חודשים**, זאת לאחר שאין חולק שב"כ המערערת ידע אודות דחיית

בקשת המערערת להישפט, למצער, כבר ביום 21.2.21.

14. בית המשפט העליון קבע שאיחור של שלושה חודשים בהגשת בקשה להישפט מכוח חוק העבירות המנהליות, אינו מצדיק קבלת הבקשה [רע"פ 4316/07 יעקוביאן נ' מ.י. (2007)]. יתרה מכך, אף מקום בו דובר באיחור קצר מאוד של ימיים בלבד בנוגע למועד הגשת ערעור, נקבע כי אין בכך כשלעצמו כדי להוות "טעם מיוחד" להארכת מועד [ע"א 2393/19 ראובן פלד עבודות בנין בע"מ נ' ידיה (2019)].

15. בנסיבות אלה, התנהלות המערערת ש"גררה רגליים" והשתתה חודשים ארוכים, מעידה על **חוסר ניקיון כפיים** של ממש, שדי בהם כדי לדחות את הבקשה דנן.

16. מסכם הש' קמא עניין זה באמרו כי הוכח לפניו שהודעת הקנס, כמו גם ההחלטה בדבר דחיית הבקשה לביטולו, הומצאו למערערת ולבא-כוחה כדין וכי בענייננו לא הצביעה המערערת על טעם שאינו תלוי בה כנדרש בסעיף 8א(ו) לחוק העבירות המנהליות. השיהוי בפניה לבית המשפט, לא מהווה **נימוק מיוחד** כנדרש בסעיף 13(ב) לחוק העבירות המנהליות, בגינו יש להיעתר לבקשה.

17. **באשר לפן המהותי - תשתית עובדתית לשימוש אסור**, קבע הש' קמא כי אף לגופו של ענין לא עלה בידי המערערת לסתור את התשתית העובדתית שהציגה המשיבה להוכחת השימוש האסור מושא הקנס המנהלי. מדו"ח הפיקוח של המפקח עמר מיום 12.8.20 עולה כי מדובר בשימוש אסור נרחב על קרקע חקלאית מוכרזת, **החולש על פני 17,000 מ"ר** וכולל מבנים ללא היתר (מבנה אסכורית בשטח של 1,500 מ"ר (שנבנה בסטיה מהיתר), מבנה אסכורית נוסף בשטח של 180 מ"ר, מבנה בלוקים ובטון מקורה בחומר קל בשטח של 140 מ"ר ואחסנה פתוחה בשטח של 13,000 מ"ר. מדובר בעבירה חמורה בהיקף נרחב **כשהמערערת, מנגד, לא הצביעה ולו על ראשית ראיה שיש בה כדי לסתור את האמור**. נהפוך הוא - במכתבו של ב"כ המערערת מיום 17.8.20 יש משום ראשית הודיה כשנאמר בו שהמערערת מצמצמת פעילותה **"בכוונה שלא תיחשב כעבירה"**.

18. לנוכח האמור לעיל והעובדה שמדובר בשיהוי ניכר בהגשת הבקשה, ללא טעם של ממש, ובהפרות חמורות של דיני התכנון והבניה, בהיקף נרחב, החליט הש' קמא לדחות את הבקשה.

טיעוני המערערת:

19. ב"כ המערערת פירט טיעוניו בכתב ובעל פה. לטענתו מסירת המסמכים על ידי המשיבה, לא נעשתה כדין ולמעשה לא בוצעה כלל, מה גם שבקשתו להישפט הוגשה במועד. בזמן הקורונה העבודה לא היתה סדירה ולפעמים עברו שבועות בלי שנבדק הדואר האלקטרוני.

20. המשיבה היתה צריכה להגיש לבעל הקרקע התראה/אזהרה, ולא מיד להטיל עליו קנס. יש הליכים מדורגים, בטרם הטלת הקנס בפועל, אלו לא ניתנו למערערת.

21. שגה בית משפט קמא שלא התייחס לטענה בדבר הפחתת הייצור בצורה משמעותית. סכום של 900,000 ₪ בוודאי יביא לחורבן עסקי המערערת.

דין והכרעה:

22. בית משפט קמא פירט בהרחבה, הדגים ונימק, כיצד עיון במקבץ המסמכים מעלה כי טענות המערערת בדבר היעדר מסירה כדון, **אין** להן על מה לסמוך ולפיכך דחה אותן אחת לאחת. הש' קמא פירט בהחלטתו את המסגרת הנורמטיבית הנוגעת לעניין, תוך התייחסות לסעיפים הרלוונטיים בחוק העבירות המנהליות. לאחר שהאזנתי לטיעוני הצדדים ועיינתי במסמכים שהוגשו לעיוני, מצאתי כי לא נפלה שגגה בהחלטת הש' קמא. להלן אתייחס לעיקר טענותיה של המערערת.

א. הודעת קנס, שובר קנס והתראה על עבירה נמשכת נמסרו במשרדי המשיבה לפקידה בשם אילנה, שאיש אינו כופר בקיומה, והיא שחתמה על קבלת המסמכים במשרדי המערערת. בהמשך, נשלחה החלטת הדחיה לב"כ המערערת גם במייל וגם בדואר שליחים. מסירת ההחלטה בדואר מגובה באישור דואר שליחים לפיו ביום 3.1.21 הגיע המסמך ליעדו, ודי בכך. בנוסף, שלחה המשיבה את החלטת הדחיה לב"כ המערערת גם במייל, בזמן ובמועד ולכתובתו הנכונה;

ב. ביום 8.3.21 הודיע ב"כ המערערת למשיבה כי בדעתו להגיש באופן מידי בקשה להארכת מועד להישפט, אלא **שרק כארבעה חודשים לאחר מכן**, ביום 4.7.21, הוגשה הבקשה על ידו לבית משפט קמא. המערערת לא הציגה כל נימוק להתנהלותה זו. לנתון זה משקל "כבד" כנגד המערערת, והוא מצטרף לעובדות שצוינו ומכריע את הכף כנגד קבלת בקשתה. מדובר בשיהוי ארוך להפליא למערערת שהצהירה על כוונתה להגיש מידית את הבקשה, והדבר מעיד על התנהלותה הקלוקלת. המערערת אינה ממחרת להסדיר את ענייניה החוקיים וטעמיה עמה. אציין כי מאופן התנהלות המערערת בהליך שלפני, נוכחתי אף אני כי הזמן אינו דוחק לה. הליך אשר נפתח על ידה בחודש אוגוסט 2021 מסתיים רק עתה, וגם זאת רק לאחר שקבעתי כי לא איעתר לדחיות נוספות שיוגשו על ידה [החלטתי מיום 19.9.22];

ג. המערערת טוענת כי היה על המשיבה לנקוט בהליכי אזהרה כאלו ואחרים, טרם הטלת הקנס. לדברי המשיבה, מאז מאי 2018 אז החלו הליכי אכיפה כנגד המערערת, ועד מתן הקנס, חלפו מעל שנתיים ימים, בהם יכלה המערערת לחדול ממעשיה. חרף זאת נמשכה הפעילות במקרקעין. דבריה אלו של המשיבה לא הוכחו על ידי המערערת;

ד. בעת הדיון הוברר כי ב"כ המערערת שלח למשיבה בקשה לביטול הקנס המנהלי אך חרף הזמן שחלף מאז והגם שבמשך תקופה ארוכה לא קיבל לדבריו כל מענה, לא מצא לנכון לבדוק את תשובת הרשות. התנהלות זו מתיישבת עם גרירת הרגליים המאפיינת את המערערת, בניסיונותיה לדחות את הקץ;

ה. סוף דבר מעיד על ראשיתו - בדיון שלפני הוברר כי הקנס אמנם שולם שלא ברצון, בדרך של עיקול שמומש, אלא שלדברי ב"כ המשיבה, שלא נסתרו על ידי המערערת, ממשיכה האחרונה לבצע את העבירה גם עתה, באותו מקום "ובהיקף אסטרונומי", כדברי ב"כ המשיבה. התנהלות חסרת תום לב זו אינה יכולה לדור בכפיפה אחת עם בקשות התחשבות כאלו או אחרות, שמטרתן לאפשר למערערת להמשיך ולהשיא רווחיה באין מפריע.

23. בהתאם לסעיף 13(ב) לחוק העבירות המנהליות, רשאי בית המשפט לדון בבקשה להישפט באיחור, מקום בו האחור נבע מסיבה שאינה תלויה בנקנס או **מנימוקים מיוחדים** שיפורטו. על פי הפסיקה בית משפט יטה להיענות לבקשה להארכת מועד כאשר האחור נגרם בעטיין של נסיבות חיצוניות שאינן בשליטת בעל הדין. כאשר טעמי האיחור נעוצים בבעל הדין או בבא כוחו, אין לראות בכך טעם מיוחד [בש"פ 1038/85 **בנק צפון**];

אמריקה בע"מ נ' גלבע - חברה לבנין (1986). בנוסף, בטענות לא מבוססות, אודות פגם בהליך המצאת המסמכים, אין לראות "נימוק מיוחד" [עפ"א (ארצי) 43-08 מ"י נ' הולר גדעון (2010)].

סוף דבר:

24. אסכם ואומר, כי המערער לא הציג כל טעם מיוחד שבכוחו להוביל לקבלת בקשתה, ובוודאי שלא הראתה סיבה, שלא היתה תלויה בה ושמנעה ממנה להגיש את הבקשה, במועד או מיד לאחר שהוסרה המניעה.

25. בהודעת הערעור נכללה התייחסות כללית ומצומצמת לגופו של ערעור, ולכן לא אריך דברים לעניין זה, אלא אפנה לדבריו של בית המשפט קמא שהובאו בסעיף 17 לעיל, ובהם פירוט הבסיס לקביעותיו העובדתיות. אם יש צורך לציין, בחינת כלל האמור לעיל מסירה כל חשש לעיוות דין.

26. בנוסף, לא בוססה כלל טענת החורבן הכלכלי הצפוי להיגרם למערערת מחמת העיצום הכספי, משהוברר כי המערערת ממשיכה בעסקיה, אף שהקנס כבר נגבה לפני שנה או יותר.

27. לכן, נדחה הערעור, והמערערת תשלם הוצאות המשיבה ושכ"ט בסך של 5,000 ₪.

28. לבקשת ב"כ הצדדים, יישלחו אליהם עותקי פסק הדין, חלף זימונם להשמעתו.

ניתן היום, מוצ"ש י' כסלו תשפ"ג, 03 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.